

WILEŃSKI PRZEGLĄD PRAWNICZY

M I E S I Ę C Z N I K

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, ul. Mała Pohulanka 14 m. 2.

Konto czekowe P. K. O. № 81.610.

Prenumerata roczna 10 zł., półroczna 5 zł., kwartalna 3 zł.

Cena numeru pojedynczego 1 zł.

L. KULIKOWSKI.

Prawo łaski.

Referat wygłoszony w Zw. Adw. Pol. w Wilnie dn. 20. IV. b.r.

Prawo łaski, to jest prawo darowania lub złagodzenia skazanemu kary, a w państwach autokratycznych i prawo puszczania w niepamięć czynu karygodnego nawet przed wszczęciem ścigania lub przed wydaniem wyroku sądowego (aboli-cja), stanowi prerogatywę głowy państwa. Wyjątki z tego pra-widła są nieliczne, naprzykład, w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej prawo łaski posiadają gubernatorowie po-szczególnych Stanów.

Pokrewna z ułaskawieniem, ze względu na zniesienie lub złagodzenie orzeczonej kary, amnestja, różni się od prawa łaski co do formy, bo ogłasza się w drodze ustawodawczej i co do treści, gdyż dotyczy szeregu przestępstw lub przestępców, a nie jest stosowana indywidualnie do określonej jednostki.

W teorii prawo łaski budzi dużo sporów. Nadużywanie tego prawa, szczególnie we Francji, gdzie w XVII i XVIII wie-ku faworyci królewscy wyjednywali nieraz t. zw. lettres de grâces dla najwięcej wyrafinowanych zbrodniarzy, podniosło przeciwko tej instytucji zacieklą opozycję. W szeregu prze-ciwników stanęli tacy myśliciele, jak: Beccaria, Filangieri, Bentham... Kodeks rewolucyjny francuski 1791 r. pod wpływem tych prądów znosi prawo łaski głowy państwa, lecz już w 1801 r. to prawo we Francji odradza się.

Późniejsze idee reformatorskie łączą się znowu z kryty-ką tej instytucji. Garofalo jest stanowczym przeciwnikiem prawa łaski, a wódz duchowy szkoły socjologicznej, Enrico Ferri, propaguje zasadę, że prawo łaski może należeć tylko do sądów, gdyż jedynie sądy są kompetentne przy wyznacza-niu, miarkowaniu i znoszeniu kary.

Myśli Ferri'ego już znalazły zastosowanie, aczkolwiek w ograniczonym zresztą zakresie w kodeksie faszystowskim (art. 170), a projekty kodeksów: Szwajcarskiego z 1915 r. (paragraf 65), Austrjackiego z 1919 (paragraf 47), Niemieckiego (paragraf 83), oraz projekt Francuski senatorów Chèzon'a i Cauvin'a z 1917 r. „Loi de pardon“ idą po tej samej drodze.

Przelanie na sądy prawa łaski nie jest jednak radykalną innowacją, gdyż prawo pozytywne obdarza już sądy w pewnych granicach tem uprawnieniem. Art. 23 Przepisów Przechodnich do Kod. Karn. z 1903 r. zezwala sądowi zwalniać sprawcę od kary, jeżeli on z nędzy popełnił kradzież lub przywłaszczenie przedmiotu nieznacznej wartości. Art. 19 Przepisów Przechodnich upoważnia sąd w określonych wypadkach do zawieszania kary, a na mocy art. 53a K. K. sąd władny jest w wyjątkowych okolicznościach złagodzić karę do dowolnego zakresu.

Te nadzwyczajne pełnomocnictwa sądu są wyrazem łaski sędziowskiej względem przestępcy.

Niewątpliwie prawo dysponowania normą karną względem osoby, uznanej w trybie postępowania należytego za winną, jest wyrazem stosowania wymiaru sprawiedliwości, a ponieważ indywidualne złagodzenie i znoszenie kary jest wymierzaniem sprawiedliwości względem danej jednostki — prawo łaski w swej treści jest jednym z objawów wymiaru sprawiedliwości.

Powstaje wobec tego pytanie, w jakim charakterze działa głowa państwa, stosując prawo łaski?

Czy akt łaski Prezydenta jest zarządzeniem wykonawczem czy też aktem sądowym?

Autorowie projektu K. P. K. w motywach do art. 559 i 560 projektu są zdania, że „prawo łaski, służące według art. 47 Konstytucji Prezydentowi Rzeczypospolitej jest aktem władzy wykonawczej, wykraczającym poza zakres działania sądów“... W myśl tej zasady twórcy projektu nie wprowadzili przepisów o opinjowaniu sądu w razie złożenia podania o ułaskawienie, gdyż według ich zdania—rola sądu z chwilą wydania wyroku skończyła się. Skoro sąd karę wymierzył „nie powinien mieć nietylko obowiązku, ale nawet i prawa orzekania, czy niezbyt surowo zawyrokował“. Stronnicy poglądu o charakterze wykonawczym aktu łaski opierają się na teorii podziału władz na ustawodawczą, sądową i wykonawczą, która i w naszej ustawie o Konstytucji znalazła swój wyraz w art. 2. Ta stara już dziś teoria budzi poważne zastrzeżenia: Już przy wprowadzeniu tej teorii do ustawodawstwa spotkała się ona z bardzo ostrą krytyką. W pierwszej Konstytuancie Francuskiej Cazalès wypowiedział zdanie, że „w każdym społeczeństwie politycznym istnieją dwie tylko władze: tworząca prawo i wykonywująca je. Władza sądowa, choćby nie wiem co mówili

o niej niektórzy publicyści, jest zwyczajną funkcją, gdyż polega na stosowaniu prawa, a stosowanie prawa zależy od władzy wykonawczej". Mirabeau był tego samego zdania. Jak wiadomo Rousseau i Mably również dowodzili, że są tylko dwie władze: ustawodawcza i wykonawcza.

Jellinek w swojej „Ogólnej Teorii Państwa“ (wyd. 1908 r., str. 366) mówi, że kiedy wypada tę teorię zastosować w praktyce powstają praktyczne i teoretyczne wątpliwości.

Nader energicznie zwalczał teorię podziału władz jeszcze przed wojną Woodrow Wilson: teoria podziału władz—literacka teoria sił wzajem się hamujących i równoważących wypowiada dokładnie to, co starali się przeprowadzić twórcy naszej konstytucji, stopień szkodliwości tych sił ujawniał się w miarę, jak udawało się zastosować je w życiu“..’

Nie mniej bezwzględna krytykę teorii podziału władz, jako teorii nieżyciowej i błędnej rozwija Duguit („L'état“, wyd. 1901 r.).

Takie poglądy na monteskjuszowską teorię podziału władz były wypowiedzane jeszcze przed rozpętanem się kryzysu parlamentaryzmu i przed powstaniem rys na ustroju demokratycznym, promotorzy zaś nowych reformatorskich prądów politycznych zaliczają tę teorię do kategorii rupieci historycznych, już dawno obalonych i zwietrzałych.

Nawet rzeczywistość polska jest jaskrawym przykładem chwiejności tej, zapożyczonej ze starych wzorów przez naszą Konstytucję, teorii.

Czy władza ustawodawcza należy u nas tylko do parlamentu? Przecież przepisy z mocą ustawy są wydawane również przez Prezydenta Rz., Radę Ministrów, Ministrów, Wojewodów, Starostów, Samorządy i t.d. Wymiar sprawiedliwości również nie jest skoncentrowany w rękach sądów. Istnieje przecież Sądownictwo Administracyjne, (a więc władza wykonawcza jest niekiedy i władzą sądową), mieszane, karno-skarbowe i t. d.

Nie można tedy twierdzić, że władzę sądową mogą wykonywać tylko sądy. Przeciwnie—należy ona do tych wszystkich organów, które są obdarzone odpowiednimi pełnomocnictwami, a więc niezależnie od tego, jakie stanowisko zajmuje w Rzeczypospolitej Prezydent—On może wykonywać funkcje wymiaru sprawiedliwości, jeżeli z ustawy to wynika.

(Dok. nast.)

ALEKSANDER ACHMATOWICZ.

Zastaw towarów w Domach Bankowych na Kresach Wschodnich.

(Dokończenie).

Przepisów prawnych, określających formę umów zastawniczych i wiarygodność daty ich zaistnienia w tych wypadkach, gdy zastawione towary znajdują się w *posiadaniu zastawnika—domu bankowego* w ustawie handlowej niema (t. XI cz. 2 Zb. Pr.), wskutek czego, w myśl art. 1 Ust. Handl. (t. XI cz. 2 Zb. Pr.) i art. 9 U. P. C., należy uznać, iż stosunek prawny z tytułu udzielanych przez domy bankowe pożyczek, zabezpieczonych zastawem towarów, podlega unormowaniu na podstawie ogólnych zasad prawa cywilnego materialnego i proceduralnego.

Jeżeli zaś, wbrew art. 1 ust. handl. (t. XI cz. 2), zająć inne stanowisko w tej materji i uznać, że prawo składowe z r. 1924 może mieć zastosowanie i odnośnie do domów bankowych, posiadających własne składy dla przechowywania zastawionych u nich towarów, to w konsekwencji należy przyznać, iż takie domy bankowe, a zarazem domy składowe, muszą posiadać dodatkową koncesję i regulamin, odpowiadające wymaganiom prawa o domach składowych.

Wzmianka w art. 1 Ustawy handlowej ros. (t. XI cz. 2) o tem, że luki w prawie handlowem zapełniają się niekiedy zwyczajami, nie podkopuje słuszności wyżej przytoczonego wniosku, zwyczaje bowiem mogą zastąpić jedynie taką lukę, która się wogóle nie nadaje do zapełnienia zasadami *prawa pisanego*. Natomiast, gdy są ustawy ogólne, regulujące stosunki z zastawu wynikające, to nie można uznać zasadności negocjowania tych ustaw. Zresztą, zwyczaje handlowe w dziedzinie zaciągania pożyczek gotówkowych nie tylko nie spowodowały dotychczas usunięcia istniejących ustawowych form umów pożyczkowych (weksle, warranty i t. p.), lecz odwrotnie ściśle ich przestrzegają. Z pewnością można przewidywać, iż od tych form zwyczaj handlowy nigdy nie odstąpi ze względu na kredyt, który przedewszystkiem opierać się musi na zasadach zaufania i pewności, niemożliwych do utrzymania tam, gdzie brakuje formalnego i wiarygodnego *dowodu*, pochodzącego od samego dłużnika-zastawcy i stwierdzającego zaciągnięcie pożyczki. Księga wekslowa nie może zastąpić weksla, jak również księga sznurowana dla zapisywania zastawionych towarów nie jest w stanie zastąpić warrantu lub aktu, podpisanego przez zastawcę.

Umowa pożyczki, zabezpieczonej zastawem *papierów wartościowych* wyraźnie jest przewidziana w art. 703 t. XI cz. 2

wyd. z r. 1903, który opiewa, że podlega ona warunkom art. 2074¹ cz. 1 t. X. Na terenie zaś Kongresówki umowy takie, zabezpieczone zastawem *towarów*, w myśl art. 95 Kod. handl., muszą być zawierane na podstawie przepisów księgi III, rozdz. XVII Kod. Nap., czyli ogólnych zasad prawa cywilnego. Art. 95 kod. handl. o tem wyraźnie mówi i, jako „*lex specialis et posterior*”, wyklucza stosowanie art. 20,84 kod. Nap., który odsyła normowanie rzeczonoego stosunku prawnego do Ustaw Handlowych. Przepis, wyrażony w art. 95 Kod. Handl. należy uznać za wysoce dodatni, bo twórca jego zapobiegł stosowaniu w sądach zwyczajów handlowych, trudnych do ustalenia i często sprzecznych pomiędzy sobą, i przez to ułatwił rozstrzyganie sporów, a także trafnie przewidział, że ustawa handlowa nie jest w stanie sama stworzyć ogólnych zasad, regulujących stosunki prawne, na tle umowy pożyczki z zastawem.

Wreszcie uproszczone i odmienne formy umów pożyczkowych, zabezpieczonych zastawem rzeczy ruchomych, ustawowo ustanowione dla instytucyj kredytowych, państwowych i komunalnych, nie mogą być rozciągane na domy bankowe w myśl zasady „*leges speciales stricte sunt interpretandae*”.

Z całokształtu wyżej wyluszczonego wynika, że błędne jest i na niczem nieoparte zdanie, iż art. 1673 i 1674 cz. 1 t. X wogóle nie mają zastosowania co do formy umów w stosunkach bankowych z tytułu zastawu towarów, powyższe bowiem artykuły mogą być zastąpione jedynie przepisami o prawie składowem i tylko wtedy, gdy dom bankowy jest posiadaczem warrantu, lub sam jest jednocześnie instytucją kredytu krótkoterminowego a zarazem i domem składowym,

Prawo bankowe z r. 1928 w części 1-ej art. 46 najwyraźniej opiewa, że zastaw ruchomy, przyjmowany przez banki, zabezpiecza udzielone *pożyczki*. Stąd wysnuwa się wniosek, że wszelkie inne wierzytelności, powstające nie z tytułu pożyczki, nie podlegają zabezpieczeniu zastawem towarów lub papierów wartościowych (p. 2 art. 25 ust. bank.). Ta sama zasada wyrażona jest i w art. 1673 i 1674 cz. 1 t. X oraz w nieuchylonych częściach rosyjskiej ustawy kredytowej (cz. 2 t. XI Zb. Pr. Rozdz. IV art. 108 i Rozdz. XI art. 85). Wierzytelność więc domu bankowego podpada pod działanie art. 46, 47, 48 i 116 ust. bank. tylko wtedy, gdy jest ona oparta na tytułach, wskazanych w ustawie, stwierdzających *pożyczkę* gotówkową, a więc na art. 2031, 2033 i 2039 cz. 1 t. X i wekslach. Należności zaś, wynikające ze stosunków kupna-sprzedaży, komisu, rachunku bieżącego (kontokorentu) i t. p. nie mogą być zabezpieczane zastawem towarów, żadna bowiem z tych operacyj bankowych nie jest pożyczką.

Okoliczność ta potwierdza konieczność nadawania umowom zastawniczym formy pisemnej z podpisem dłużnika-zastawcy i z datą *pewną*, ponieważ umowa zastawu, jeżeli po-

wstaje jednocześnie z umową pożyczki i wyrażona jest w *jednym* akcie zawiera w sobie zarazem i akt pożyczki (art. 1667, 1668, 1672—1674 cz. 1 t. X, 31—53 prawa o domach składowych), który bez daty pewnej odnośnie do osób 3-ch, zainteresowanych w nieuszczeniu majątku dłużnika, nie może służyć dowodem zastawu mienia dłużnika u innej osoby, a więc i Banku (art. 2036 i 2039 cz. 1 t. X i 477 U.P.C.).

Z wyżej przytoczonych rozważań wysuwają się następujące uzasadnione wnioski: 1) że sama ustawa bankowa z roku 1928 nie ustaliła formy, nadającej ważność umowom zastawniczym wogóle i w stosunku do osób 3-ch w szczególności i nie uchyliła ogólnych zasad prawa cywilnego i handlowego, obowiązującego na Kresach Wschodnich w tym przedmiocie; 2) że wobec tego kwestja ważności rzeczonych umów podlega rozstrzygnięciu na podstawie t. X i nieuchylonych przez art. 122 ust. bank. przepisach t. XI cz. 2 Zb. Pr. oraz na przepisach o prawie o domach składowych z r. 1924; 3) że w myśl tych ustaw nieodzownym warunkiem ważności rzeczonych umów jest *pewność daty* ich zaistnienia, osiągalna stwierdzeniem autentyczności podpisów zastawnika i zastawcy przez notariusza, lub instytucje o charakterze publicznym; 4) że o ile umowa taka nie posiada przepisanych oznak wiarygodności daty jej powstania, wiąże ona jedynie zastawcę i to tylko w tym wypadku, gdy fakt pożyczki stwierdzony jest podpisem dłużnika, lecz w żadnym razie nie uprawnia zastawnika (D/B.) do pozasądowej sprzedaży z licytacji towarów, znajdujących się w jego faktycznym posiadaniu z woli samego dłużnika („Volenti non fit iniuria”); 5) że w braku wiarygodności daty aktu sprzedaż towarów zastawionych może być przeprowadzona tylko w trybie wykonania wyroku sądowego; 6) że natomiast przy wiarygodności daty aktu zastawu (art. 1668, 1673 i 1674 cz. 1 t. X) lub dowodu zastawniczego (warrantu) (art. 29—56 prawa o domach składowych z r. 1925) pozasądowa sprzedaż z licytacji zastawionych towarów może być przeprowadzona w myśl art. 47. 48 i 116 ust. bank.; 7) że statuty domów bankowych, o ileby przewidywały inne zasady wykonywania czynności zastawniczych, sprzeczne z wyżej podanymi ustawami, nie mają zastosowania, chyba że sąd ustali, iż władza, powołana do zatwierdzania tych statutów, uprawniona była do wydawania nowych, zmiany lub uchylania istniejących przepisów prawnych.

Z treści wydanych na Kresach Wschodnich przepisów prawnych, odnoszących się do domów bankowych nie widać, aby przepisy t. X i XI Zb. Pr. uległy jakimkolwiek zmianom (Dz. Urz. Z. C. Z. W. z roku 1919 poz. 369,33 i 372, Dz. Urz. T. K. Rz. L. Śr. Nr. 9 z roku 1921).

Ustawa bankowa z roku 1928 nadała prywatnym bankom i domom bankowym przywilej pozasądowej sprzedaży z licytacji zastawionych towarów w razie niezaspokojenia

przez zastawcę pożyczki w terminach przewidzianych (art. 67, 47 i 48) i w trybie, przewidzianym w art. 116, lecz z tego nie wynika, że dom bankowy może skorzystać z takiego wyjątkowego i szerokiego uprawnienia, nie posiadając wyżej przytoczonych dokumentów, o których ustawa bankowa nic nie mówi, a które nakazane są przez t. X, XI Zb. Pr. i prawo o domach składowych z r. 1924.

Skutki nieuiszczenia przez zastawcę sumy pożyczonej u zastawnika (domu bankowego) w umówionym terminie, przewidziane w t. X, znacznie się różnią od tychże według ustawy bankowej z roku 1928. Różnice te polegają na tem, że art. 47 i 48 ust. bank. nadaje zastawnikowi prawo sprzedaży pozasądowej zastawionych towarów, natomiast t. X (art. 1677) takiego prawa zastawnikowi nie udziela, a przewiduje sprzedaż z licytacji w trybie egzekucji na podstawie wyroku sądowego; oprócz tego ustawa bankowa skróciła przewidziany w art. 1677 cz. 1 t. X 3-ch miesięczny ulgowy termin spłaty pożyczki do dni 15-tu i wprowadziła zasadę wzywania dłużnika listem poleconym do zaspokojenia należności (art. 47) i wreszcie, włożyła na zastawnika obowiązek przystąpienia do sprzedaży zastawu najpóźniej w 5 dni od upłynięcia ulgowego 15-todniowego terminu pod rygorem powtórzenia procedury wezwania dłużnika z zachowaniem poraz drugi 15-todniowego ulgowego terminu (art. 48).

Takim więc zmianom uległ art. 1677 cz. 1 t. X z chwilą wejścia w życie ustawy bankowej i przytem wyłącznie w stosunku do operacyj bankowych z tytułu niespłaconej *pożyczki*, zabezpieczonej zastawem towarów (por. art. 1674¹ cz. 1 t. X i art. 639 ust. handl. z roku 1893 t. XI cz. 2 Zb. Pr.).

Artykuł 116 ust. bank. między innymi opiewa, że licytacja, o której jest mowa w art. 47 i 48, przeprowadza się na Kresach Wschodnich przez komornika sądowego na polecenie Sądu Pokoju (Grodzkiego).

Powstaje więc w życiu ekonomicznem oraz praktyce sądowej doniosłej wagi pytanie: jakie, mianowicie, dokumenty winien zastawnik (D/B.) złożyć temu sądowi dla uzyskania sprzedaży z licytacji mienia niewypłacalnego dłużnika?

Przystępując do rozstrzygnięcia tego pytania, należy pamiętać, że z reguły zrealizowanie prawa bez udziału i autorytetu Sądu dopuszczalnym jest tylko w tych nielicznych i wyjątkowych wypadkach, w których słuszność i zasadność żądań podmiotu tego prawa jest poza wszelkim sporem i jest oczywistą dla każdego.

Wychodząc z tego założenia, postawione pytanie nie może być inaczej rozstrzygnięte, jak w tym sensie, że zastawnik (dom bankowy) winien złożyć Sądowi Grodzkiemu takie dokumenty, któreby stwierdzały jasno i dobitnie nastąpienie warunków, uprawniających go do zlicytowania towarów i odpo-

wiadających wymogom, dokładnie wskazanym w ustawach obowiązujących na Kresach Wschodnich. A takimi dokumentami, jak wyżej było ustalono, są: 1) *akt zastawu* notarialny lub prywatny, oblatowany przez notariusza — jeżeli zastawiony towar jest w faktycznym posiadaniu zastawnika (domu bankowego); 2) warrant — jeżeli towar przechowuje się w domu składowym; 3) odpis wezwania i receptis, o których mowa w art. 47 ust. bank.

Przytoczone dokumenty, bez wątpienia, stanowią bezsporne dowody zarówno pożyczki jak i zastawu, wiążą bowiem z samego prawa zarówno zastawcę, który brał udział w ich powstaniu, jak również i osoby 3-cie, mimo że w sporządzeniu takowych one nie uczestniczyły.

Twierdzenie przeto, iż zastawnikowi w danym wypadku wystarczyłoby zamiast aktu lub świadectwa zastawniczego złożyć wyciąg ze swojej księgi sznurowej oraz wyciąg z rachunku kontokurentowego jest dowolne, bo nie znajduje żadnego usprawiedliwienia w obowiązujących na Kresach Wschodnich ustawach.

Pozatém nie będzie zbytecznym podkreślić, że w statucie Banku Polskiego ustalona jest zasada, w myśl której tytułem, uprawniającym Bank ten do sprzedaży z licytacji przedmiotu zastawu, oprócz wyciągu z mającej znaczenie dokumentu *publicznego* księgi bankowej, służy *deklaracja* właściciela, wyrażająca zgodę na sprzedaż zastawionego przedmiotu w razie niespłacenia w terminie pożyczki (Dz. Ust. z 1924 r. poz. 966 art. 64 i 87); takąż sama zasada wyrażona jest i w statucie Banku Rolnego (Dz. Ust. z roku 1928 poz. 584).

Stanowczo i bez zastrzeżeń można powiedzieć, iż ustawy wszystkich krajów obdarzają większem zaufaniem instytucje państwowe niż prywatne, w wypadku zaś uznania, że domom bankowym dla uzyskania sprzedaży z licytacji zastawu wystarcza złożenie Sądowi Grodzkiemu wyciągów z nieposiadających znaczenia dokumentów publicznych własnych ksiąg domu bankowego, mających przytem, z punktu widzenia obowiązującej ustawy handlowej, znaczenie warunkowe, okazałoby się, iż w Rzeczypospolitej Polskiej domom bankowym udzielono większego zaufania niż państwowym bankom, bo dla zlicytowania mienia swoich dłużników domy bankowe mogą nie składać przepisanych w ustawie dokumentów, podpisanych przez dłużników, natomiast państwowe banki muszą posiadać przewidziane w ich statutach skrypty dłużne zastawców oraz pisemne dowody zgody ich na sprzedaż z licytacji zastawionych rzeczy.

Na zakończenie niniejszego artykułu wypada zaznaczyć, iż pożądanem byłoby, by Sądy Grodzkie przy wykonywaniu art. 116 ust. bankowej wzywały zastawców—dłużników celem dania im możliwości obrony swoich interesów, gdy rozstrzyga się tak

poważna kwestja jak zlicytowanie bez wyroku sądowego ich mienia. Tak się praktykuje we wszystkich sądach Francji (Francuskie Prawo Cywilne M. Planjol, zeszyt szósty, część druga, rozdz. trzeci, str. 940, § 2447).

Przegląd ustawodawstwa.

Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 118. *Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10/V 1920 r. w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej ustawy wojskowego postępowania karnego.*

Ustawa ta wprowadza zmianę do art. 60 wojskowego postępowania karnego, polegającą na tem, że postępowanie doraźne może być zastosowane prócz wypadków, przewidzianych przez znowelizowany rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.III 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 36 poz. 328) art. 60 jeszcze przeciw osobom, wymienionym w art. 75 ustawy postępowania wojskowego za przestępstwa, tam wyszczególnione.

Pozatem, tytuł prezydenta Najwyższego Sądu Wojskowego zamienia się na Prezesa tego Sądu.

Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 119. *Ustawa z 21.I.1932 r. w sprawie zmian w ustawie wojskowego postępowania karnego.* Zmiany te dotyczą wyznaczania obrońców z urzędu i uzasadnienia wyroku. Obrońcę z urzędu w sądach wojskowych wyznacza się w wypadkach, gdy oskarżenie ma za przedmiot przestępstwo, zagrożone karą śmierci, zamknięciem w ciężkiem więzieniu lub więzieniu, zastępującem dom poprawy. W innych wypadkach — na żądanie oskarżonego, gdy sprawa jest zawita, a wyznaczenie obrońcy nie jest połączone ze szczególnymi trudnościami. Uzasadnienie wyroku nastąpić może i po obowiązującym dotychczas terminie trzydniowym. W tym wypadku odpis wyroku uzasadnionego doręcza się stronom, a termin do zgłoszenia wyводу odwołania liczy się od doręczenia.

Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 120. *Ustawa z 2/1 1932 r. w sprawie zmian w Kodeksie Karnym Wojskowym.* Zmiany te polegają na dodaniu do art. 28 p. 3°, w myśl którego skazanie przez sąd powszechny osoby zwolnionej do rezerwy tudzież do pospolitego ruszenia na obszarze, na którym obowiązuje Kodeks Karny z 1903 roku za przestępstwa, zagrożone karą śmierci, ciężkiego więzienia albo więzienia, zastępującego dom poprawy, lub gdy skazanie nastąpiło za występki z chęci zysku, pociąga za sobą z mocy samego prawa utratę posiadanego stopnia starszego szeregowca, podoficera lub stopnia oficerskiego. Do art. 38 dodaje się ustępy drugi, regulujący zasady łączenia i zaliczenia aresztu wojskowego i aresztu,

przewidzianego w Kodeksie Karnym 1903 roku. Następnie, wprowadza się zmianę co do działu o karach dyscyplinarnych, w myśl której może być dyscyplinarnie karany występki z art. 52, przyczem ten 52 artykuł otrzymuje nowe brzmienie przez zniesienie ograniczenia co do daty stawienia się osób, wymienionych w art. 6 po ogłoszeniu mobilizacji; w myśl zmienionego tekstu może być zastosowana kara dyscyplinarna, niezależnie od tego, w jakiej dacie stawi się zobowiązany. Wreszcie, kara, przewidziana w art. 124 względem dowódców warty i innym, powiększa się do zamknięcia w więzieniu lub twierdzy do miesięcy sześciu.

Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 123. *Ustawa z 28 stycznia 1932 r. o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicji i materiałów wybuchowych.* Ustawa ta w 15 artykułach wprowadza pewne ograniczenia praw, dotyczące wznowienia i przebudowy budynków na określonej przestrzeni wokół wymienionych w niej zakładów, noszącej miano rejonów bezpieczeństwa.

Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 124. *Ustawa z 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych.* Ustawa ta w 19 artykułach normuje ograniczenia na wymienionych w niej terenach, dotyczące wznoszenia i przeróbki różnych budynków, zalesiania, nabywania, najmu lub dzierżawienia nieruchomości, pobytu lub zamieszkania. Ograniczenia te mogą być wprowadzone w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wojskowych.

Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 125. *Ustawa z 28 stycznia 1932 r. w sprawie pomiarów Państwa.* Ustawa ta przewiduje obowiązek zezwalania przez właścicieli, dzierżawców i innych użytkowników na przeprowadzanie przez organy państwowe i samorządowe prac, związanych z pomiarami i wyszczególnionych w art. 1. Następne artykuły normują sposób oszacowania i wypłaty szkód, spowodowanych pomiarami, wreszcie, zawiera ta ustawa sankcję karną za przestępstwa, wymienione w art. 7 polegające na niszczeniu i uszkodzeniu znaków pomiarowych i innych urządzeń, związanych z pomiarami, dopuszczenie się tych przestępstw przez nieostrożność również jest karane aresztem do 4 tygodni lub grzywną do 300 zł. W razie niewykrycia sprawcy gmina, na której obszarze znajdują się znaki pomiarowe, obowiązana jest do zwrotu Skarbowi Państwa kosztów ponownych prac pomiarowych.

Dz. U. Rz. P. Nr. 22 poz. 165. *Ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.*

Dz. U. Rz. P. Nr. 24 poz. 186. *Ustawa z 25 lutego 1932 r. o zmianie ustawy z 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.*

Ustawa ta nowelizuje art. 12 przez wprowadzenie bezwzględnego przymusu adwokackiego oraz dodania wymogu, by w skardze została oznaczona wartość przedmiotu sporu, określając, jak ma być ona oznaczona; art. 13 przez powiększenie opłat i uzależnienie ich od wysokości przedmiotu sporu, a także zmienia tryb uiszczenia tych opłat; art. 14 przez przepis, że w pewnych wypadkach może ulegać zwrotowi wpłaconą na koszt gotówka nie więcej jednak niż w połowie; art. 18 przez powiększenie kategorii spraw, rozstrzyganych na posiedzeniu niejawnem; art. 20 przez zmianę redakcji stosownie do przyjętej przez art. 12 zasady bezwzględnego przymusu adwokackiego oraz przez dodanie przepisów o wyznaczaniu adwokatów dla stron, nieposiadających środków na opłatę kosztów; art. 23 przez dodanie ustępu o uczestniczeniu w rozprawie sekretarza; art. 26 przez skreślenie 2-go i 3-go ustępów i zamiany ich nowemi, w myśl których, w razie oczywistej bezzasadności skargi, Trybunał może zakomunikować o tem władzy dyscyplinarnej adwokata. Poza tem zmienia się redakcję art. 27 i 28.

Dz. U. Rz. P. Nr. 24 poz. 189. *Ustawa z 18 marca 1932 r. o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestników walk o niepodległość.* Stoi ona na zupełnie innem stanowisku niż ustalona dotychczasowa praktyka Sądu Najwyższego, ograniczając ilość osób, mogących dochodzić swych praw do małżonka i krewnych w prostej linii zstępnej, oraz ograniczając czas wytaczania tych powództw do 15/1 31 r. Ze względu na społeczne i juralne znaczenie tej ustawy winna ona doczekać się wyczerpującej krytyki.

Dz. U. Rz. P. Nr. 25 poz. 219. *Ustawa z 7 marca 1932 r. o ulgach w egzekucji sądowej przeciwko gospodarzom rolnym.*

Z ustawy tej mają zastosowanie do Ziemi Wschodnich art. 1, 2 i od 12 do końca. Przepisy te przewidują możliwość wstrzymania egzekucji przymusowej przez sądy.

Dz. U. Rz. P. Nr. 25 poz. 221. *Ustawa z 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne.* Określa tryb sprzedawania w całości lub części dóbr ziemskich w celu spłaty długów.

Dz. U. Rz. P. Nr. 26 poz. 238. *Ustawa z 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim.* Normuje w 78 artykułach kwestję, wymienioną w nagłówku oraz uchyla dotychczas obowiązujące w tym względzie przepisy, wyliczając je w art. 76.

Dz. U. Rz. P. Nr. 26 poz. 239. *Ustawa z 18 marca o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.* Zmienia cały szereg przepisów dotychczas obowiązujących ustawy na niekorzyść emerytów.

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 250. *Ustawa z 17 marca 1932 r. o zmianie przepisów tymczasowych o kosztach sądowych na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.* Powiększa koszty sądowe, odpowiednio zmieniając niektóre artykuły ustawy o kosztach sądowych.

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 253. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 marca 1932 r. o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych.* Przedłuża moratorium do 31 października 1932 r.

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 269. *Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Skarbu z 31 marca 1932 r. w sprawie uiszczania opłat i kosztów sądowych w postępowaniu cywilnem.* Przewiduje uiszczanie należności do 100 złotych znaczkami sądowymi oraz sposób kasowania tych znaczków ponad 100 złotych, w braku zaś znaczków i sumę niższą można uiścić gotówką.

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 270. *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 31 marca 1932 r. w sprawie opłaty za doręczenia sądowe w sprawach cywilnych.*

Dz. U. Rz. P. Nr. 29 poz. 291. *Ustawa z 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych.* Upoważnia Ministra Skarbu do odraczania, rozkładania na raty i umarzania niektórych zaległych podatków.

Dz. U. Rz. P. Nr. 29 poz. 294. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 6 kwietnia 1932 r. w sprawie regulowania obrotu węgla.* Daje Ministrowi Przemysłu i Handlu prawo regulowania i kontroli obrotu węgla.

Dz. U. Rz. P. Nr. 30 poz. 306. *Ustawa z 18 marca 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym.* W celu regulowania wydobywania i przerobu ropy naftowej ustawa ta nadaje Ministrowi Przemysłu i Handlu prawo rozporządzeń i zarządzeń.

Dz. U. Rz. P. Nr. 30 poz. 307. *Ustawa z 18 marca 1932 r. o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych.*

Uprawnienia, wynikające z tej ustawy przysługują drobnym dzierżawcom do 5 ha obszarów użytków rolnych i bez ograniczenia przestrzeni dzierżawcom gruntów, oddanych w posiadanie drobnym rolnikom przez Urzędy Ziemskie w myśl p. 6 art. 2 Ust. 3/VII 24 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 75 poz. 741), jak również wymienionym ich prawnym następcom. Art. 5 niniejszej ustawy wylicza osoby, którym prawo wykupu nie przysługuje. Wykup może nastąpić w drodze umowy, bądź w trybie postępowania przymusowego, w tym ostatnim trybie orzekają w 1-ej instancji Powiatowe Urzędy Ziemskie, w 2-ej—Okręgowe Komisje Ziemskie. Prawo składania podań o wykup gaśnie z dniem 1/X 1933 r. Następnie ustawa przewiduje tryb zawierania umów dobrowolnych, ich zatwierdzania oraz tryb

postępowania przymusowego jak również określa, co będzie stanowiło tytuł do przepisania tytułu własności na wykupione grunta.

Dz. U. Rz. P. Nr. 30 poz. 308. *Ustawa z 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich.*

Ustawa dotyczy gruntów, oddanych w posiadanie nabywcom w drodze parcelacji, przeprowadzonej wbrew postanowieniom ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. Rz. P. za 1926 r. Nr. 1). Posiadacze tych gruntów wobec braku wymogów cytowanej ustawy dotychczas nie posiadają tytułów własności na nabyte grunta, które formalnie należą do poprzedniego właściciela, skąd płyną często ujemne konsekwencje dla tych posiadaczy. Uregulowanie prawa własności do tych gruntów następuje na mocy wyroku Sądu, do którego wchodzi z podaniem właściwy Urząd Ziemski. Ustawa szczegółowo określa tryb postępowania Urzędów Ziemskich i Sądu jak również wydawania przez nie decyzyj. Art. 21 przewiduje zawieszenie spraw, dotyczących gruntów, co do których zostało wszczęte postępowanie, unormowane w tej ustawie.

Dz. U. Rz. P. Nr. 31 poz. 317. *Ustawa z 14 marca 1932 r. o rejestrowym zastawie drzewnym.*

W myśl tej ustawy można ustanowić rejestrowe prawo zastawu na drzewie ściętym, nieobrobionym i obrobionym na rzecz osób fizycznych i prawnych, wymienionych w art. 3. Rejestrowy zastaw drzewny prowadzi Sąd Grodzki. Umowa o zastawie winna być zawarta na piśmie w formie aktu urzędowego i uzyskuje skutki prawne wobec trzeciego przez wpisanie tego prawa do rejestru zastawowego, przyczem dopuszczalny jest tylko jeden wpis t. j., że drugi zastaw nie może być wpisany.

Prawo zastawu może być odstąpione, uzyskuje ono skutki prawne w stosunku do osób trzecich przez wpis do rejestru zastawowego. W końcu ustawy art. 22 zawiera sankcje karne za nadużycie co do przedmiotu zastawu.

Dz. U. Rz. P. Nr. 31 poz. 319. *Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 15 marca 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o ulgach w spłacie zaległości podatkowych rolników.* Dotyczy zaległości w wyszczególnionych w niej podatkach, powstałych przed dniem 1 października 1931 r. i przewiduje ulgi w spłacaniu tych zaległości w zależności od daty tych spłat.

Dz. U. Rz. P. Nr. 32 poz. 328. *Ustawa z 10 marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.* Do przymusowego ściągania wszelkiego rodzaju świadczeń pieniężnych, które mogą być ściągane na podstawie obowią-

zujących przepisów w trybie administracyjnym, właściwe są wyłącznie Urzędy Skarbowe. Upoważnia się Radę Ministrów do wydania przepisów, normujących postępowanie egzekucyjne władz skarbowych z ograniczeniami, przewidzianymi w art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego w trybie tej ustawy.

Dz. U. Rz. P. Nr. 32 poz. 340. *Ustawa z 18 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z 1/VII 26 r. o opłatach stemplowych.* Wprowadza zmiany w szeregu artykułów ustawy z 1/VII 26 r. oraz podwyższa opłaty stemplowe; wchodzi ona w życie z dn. 18 maja 1932 r.

Orzecznictwo cywilne.

Skoro na powołaną okoliczność przesłuchani zostali świadkowie stron obu, sąd mógł uznać sprawę za dostatecznie wyjaśnioną i odmówić badania dodatkowych świadków.

Nr. I. C. 1294/31 r.

Sąd Najwyższy na jawnym posiedzeniu Izby Pierwszej dn. 31 grudnia 1931 r. w sprawie J. S. przeciwko J. U. o przyznanie prawa własności do majątku spadkowego, rozpoznał skargę kasacyjną adwokata A. S., pełnomocnika J. U., na wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 17 stycznia 1931 roku.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta oraz wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y :

1) że wyrokiem zaskarżonym Sąd Apelacyjny, uchylając wyrok Sądu Okręgowego, uwzględnił powództwo przeciwko skarżącemu jego siostry o współwłasność i posiadanie majątku nieruchomego z tytułu spadkobrania po zmarłym w r. 1925 ojcu, dochodząc do wniosku na podstawie zeznań świadków stron obu i uchwały gromadzkiej wsi Pożarki, iż powódka nie otrzymała należytego posagu, nie utraciła więc prawa dziedziczenia po ojcu;

2) że wniosek, na którym Sąd Apelacyjny oparł wyrokowanie, nie ulega sprawdzeniu w postępowaniu kasacyjnym, dotyczy bowiem oceny mocy dowodowej zeznań świadków, tudzież interpretacji treści rzeczony uchwały gromadzkiej (art. 11, 411, 456, 793 U. P. C.);

3) że skoro na okoliczność powyższą przesłuchani zostali świadkowie stron obu, mógł Sąd, wbrew zarzutom skargi kasacyjnej, uznać sprawę za dostatecznie wyjaśnioną i odmówić badania dodatkowych świadków. (art. 366¹ U. P. C.),

Z tych zasad Sąd Najwyższy skargę kasacyjną oddał.

Układ zapobiegawczy obowiązuje wszystkich wierzycieli, których wierzytelności ulegają układowi.

Sposób spłaty długów, przewidziany w układzie zapobiegawczym, zależy od uznania wierzycieli.

Przy zatwierdzeniu układu zapobiegawczego niezbędnym jest ustalenie, jak dalekie zmniejszenie długów układ przewiduje, od tego bowiem zależy quorum zgromadzenia i ilość głosów, wymagana dla zawarcia układu.

Nieprzybycie na pierwsze ogólne zgromadzenie niezbędnej ilości wierzycieli równoznaczne jest z odrzuceniem propozycji dłużnika.

Nr. sprawy I. C. 1158/31 r.

Na jawnem posiedzeniu Izby Pierwszej dn. 2/31 grudnia 1931 roku w sprawie O. K. o odroczenie wypłat na trzy miesiące w celu zapobieżenia upadłości rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata K. T. pełnomocnika Zarządu Konkursowego Sp. Akc. S. N. K. O. Y. na decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 7/21 lutego 1931 roku.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 12 lutego 1929 roku udzielił O. K., w trybie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości (Dz. U. 1928 r. poz. 20), odroczenia wypłat na 3 miesiące, a decyzją z dnia 28 maja 1929 r. naskutek podania dłużnika K. zarządził otwarcie postępowania układowego celem rozważenia propozycji dłużnika co do zmniejszenia długów o 60%; gdy pierwsze ogólne zgromadzenie wierzycieli, zwołane przez Sędziego Komisarza na 13 września 1929 roku, nie doszło do skutku, wobec nieznacznej liczby przybyłych wierzycieli, dłużnik K. wystąpił z nową propozycją układową tej treści, iż wierzytelności regulują się w 70% akcjami nowo utworzonego towarzystwa akcyjnego, którego kapitał stanowią wszystkie aktywa dłużnika, towarzystwo ma się ukonstytuować w terminie 2-miesięcznym od dnia zatwierdzenia przez Sąd układu zapobiegawczego, nadzór sądowy trwa do chwili utworzenia towarzystwa i otrzymania przez wierzycieli akcji towarzystwa wzajem zobowiązań dłużnych; ponowne ogólne zgromadzenie wierzycieli, zwołane przez Sędziego Komisarza, odbyło się w dniu 27 września 1929 roku z udziałem 182 wierzycieli, przyczem za przyjęciem układu wypowiedziało się 167 wierzycieli i w tymże dniu spisany został układ zapobiegawczy.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 10 grudnia 1929 roku układ zapobiegawczy zatwierdził, a Sąd Apelacyjny z apelacji wierzycieli L. i Spółki akcyjnej „S. N. K. O. Y.” wyrok Sądu Okręgowego z dnia 10 grudnia 1929 roku, zatwierdzający układ zapobiegawczy z dnia 27 września 1929 roku pomiędzy O. K. a jego wierzycielami, uznał za nieobowiązujący wierzycieli L. i S. Akc. „S. N. K. O. Y.” i w tej części układowi zapobiegawczemu zatwierdzenia odmówił. Na ten wyrok Sądu Apelacyjnego Spółka Akcyjna „S. N. K. O. Y.” założyła skargę kasacyjną, wnosząc o uchylenie wyroku z powodu obrazy wymienionych w kasacji przepisów prawa.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta, głosu rzecznika skarżących oraz wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y :

1) że przepis art. 32 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości, stanowiąc w p. 1 i 2, iż układ zapobiegawczy może obejmować odroczenie i rozłożenie na raty spłaty długów, procentowo zmniejszonych, nie określa bliżej sposobu zaspokojenia wierzycieli i nie wymaga,

by spłata długów mogła nastąpić jedynie w walorach pieniężnych, a tem samem pozostawia przyjęcie propozycji dłużnika co do sposobu tej spłaty uznaniu wierzycieli; zarzut przeto skarżącej, iż propozycja dłużnika K. co do spłacenia długów nie w walucie, mającej moc umarzania zobowiązań, nie mogła być przez wierzycieli przyjęta i przez sąd zatwierdzona, nie jest trafny, nie zachodzi więc obraza art. 32 powołanego rozporządzenia, a art. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 1920 roku (Dz. U. Nr. 26) i art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 roku w brzmieniu rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 1924 roku (Dz. U. Nr. 367);

2) że gdy pierwsze ogólne zgromadzenie wierzycieli, zwołane na dzień 13 września 1929 r., na którem miały być rozważane propozycje układowe dłużnika K. co do zmniejszenia sumy długów o 60%, nie doszło do skutku wobec nieprzybycia niezbędnej liczby wierzycieli (art. 52 powołanego rozporządzenia) i dłużnik tegoż dnia wystąpił z propozycją zmniejszenia długów o 30%, zwołanie przez Sędziego Komisarza ponownego ogólnego zgromadzenia było, wbrew twierdzeniu skarżącej, zgodne z dyspozycją art. 58 powołanego rozporządzenia, gdyż nieprzybycie na pierwsze ogólne zgromadzenie niezbędnej ilości wierzycieli równoznaczne jest z odrzuceniem pierwotnych propozycji dłużnika, upada więc zarzut obrazy art. 30, 52 i 58 powołanego rozporządzenia;

3) że w myśl art. 64 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1927 roku układ zapobiegawczy obowiązuje wszystkich wierzycieli, których wierzytelności ulegają układowi, a więc i wierzycieli, którzy głosowali przeciwko układowi, przeto Sąd wyrokujący może, albo układ w całości zatwierdzić, albo zatwierdzenia układu odmówić; słuszny jest zatem zarzut skarżącej, iż Sąd Apelacyjny z obrazą powołanego art. 64 uznał wyrok I-ej instancji, zatwierdzający układ zapobiegawczy, za nieobowiązujący wierzycieli L. i skarżącej Spółki, i w tej części zatwierdzenia układu odmówił;

4) że do zawarcia układu zapobiegawczego niezbędne jest, aby przynajmniej połowa wszystkich wierzycieli, biorących udział w ogólnym zgromadzeniu i reprezentująca: a) niemniej, jak 2/3 wszystkich sprawdzonych wierzytelności, jeżeli układ obejmuje zmniejszenie długów o 30% i b) conajmniej 9/10 tychże wierzytelności, o ile zmniejszenie długów sięga ponad 30% nie więcej jak o 60%, wypowiedziała się za przyjęciem układu (art. 56 i 57 powoł. rozporząd.); w razie więc nieosiągnięcia wymaganej większości, lub gdy zmniejszenie długów przekracza 60%, układ nie może być zatwierdzony (art. 61 p. 1 i 3 rozporz.);

5) że jak słusznie podnosi w kasacji skarżąca, Sąd Apelacyjny, zatwierdzając układ w części, dotyczącej innych poza skarżącą i L. wierzycieli, z założenia, iż za przyjęciem układu

wypowiedziała się przeważająca ilość wierzycieli, reprezentująca więcej niż 2/3 wszystkich sprawdzonych wierzytelności nie tylko nie ustalił, jak daleko sięga zmniejszenie długów, objęte układem, lecz stwierdził, iż propozycje dłużnika polegają na spłaceniu długów akcjami utworzonego przez dłużnika towarzystwa akcyjnego, niemającymi określonej wartości;

6) że w tym stanie rzeczy wyrok Sądu Apelacyjnego co do zatwierdzenia układu zapobiegawczego nie jest uzasadniony i stanowi obrazę art. 711 U. P. C.;

z tych zasad Sąd Najwyższy decyzją recte wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 7/21 lutego 1931 roku z powodu obrazy art. 711 U. P. C. oraz art. 64 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zapobieganiu upadłości z dnia 23 grudnia 1927 roku (Dz. U. 1928 roku poz. 20) uchyła i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie Sędziów przekazuje.

Kara wadjalna nie jest istotną częścią umowy głównej, lecz raczej umową dodatkową, przeto upoważnienie do zawarcia umowy głównej nie zawiera samo przez się upoważnienia do zabezpieczenia umowy karą wadjalną.

Nr. sprawy I. C. 1650/31 r.

Na jawnem posiedzeniu Izby Pierwszej dn. 23 lutego 1932 roku w sprawie Skarbu Państwa przeciwko Polskiemu Towarzystwu Wytwórców Rolnych „Towrol” o 4950 zł., rozpoznawał skargę kasacyjną Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, działającej w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa na wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dn. 28 lutego 1931 roku.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta oraz wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y :

1) że Sąd Apelacyjny ustalił, iż pełnomocnik J. U. był upoważniony przez pozwaną firmę do zawarcia ze Skarbem Państwa umowy dostawy owsa, ale nie miał upoważnienia do zabezpieczenia tej umowy karą wadjalną w razie niedotrzymania umowy przez pozwaną firmę;

2) że wobec tego ustalenia, nieulegającego kontroli kasacyjnej, Sąd Apelacyjny zasadnie oddalił powództwo Prokuratorji Generalnej o zasądzenie od firmy 4950 zł. tytułem kary wadjalnej, gdyż w rozumieniu art. 1583 t. X cz. 1 Zw. Pr. kara wadjalna nie jest istotną częścią umowy głównej, raczej stanowi umowę dodatkową, wobec czego upoważnienie do zawarcia umowy głównej nie zawiera w sobie upoważnienia do zabezpieczenia umowy karą wadjalną;

3) że w tym stanie rzeczy, gdy los zobowiązania głównego nie zależy od losu zobowiązania co do kary wadjalnej, jako dodatkowego, chybiony jest zarzut skarżącej Prokuratorji, iż pozwana firma przez przyjęcie umowy dostawy tem samem

4) że zarzut ten jest słuszny, skoro bowiem niesporna była okoliczność, iż statut pozwanego Związku z mocy postanowienia Sądu Rejestrowego wciągnięty został do rejestru związków, uznanych za handlowe (Dział C), Związek ten, w myśl art. 11 Dekretu o rejestrze handlowym, z chwilą zarejestrowania już uzyskał byt osoby prawnej, odmienny więc wniosek Sądu obraża rzeczony przepis prawa, badanie zaś kwestji, czy statut Związku wymagał uprzedniego zatwierdzenia władzy administracyjnej, właściwe w postępowaniu rejestrowem, nie mogło mieć miejsca w sporze niniejszym, Sąd Apelacyjny zatem do rozstrzygnięcia tej kwestji wcale nie był powołany (por. art. 35 rozp. Min. Sprawiedl. o rejestrze handlowym Dz. Pr. 1919 r. poz. 279);

z tych zasad Sąd Najwyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 2 maja 1931 r. z powodu obrazy art. 11 dekretu o rejestrze handlowym (Dz. Pr. poz. 164) uchyla i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie Sędziów przekazuje.

K R O N I K A.

Z T-wa Prawniczego im. Daniłowicza. Sędzia Sądu Najwyższego prof. Janusz Jamontt wygłosił w dn. 26 kwietnia b.r. w Towarzystwie Prawniczem im. Daniłowicza odczyt p. t. „*Podstawowe zasady Polskiego Kodeksu Karnego*“. Prelegent zaznaczył na wstępie, że kryzys zarówno w prawie konstytucyjnym, jak i w prawie karnem ma wspólną przyczynę. Jest nią zbyt jednostronnie realizowane hasło ochrony jednostki, głoszone przez W. Rewolucję Francuską. Ów krańcowy liberalizm, w imię ochrony wolności jednostek przed samowolą władzy wykonawczej, władzę tę ubezwładnił, krańcowy zaś klasycyzm w prawie karnem, w imię ochrony jednostek przestępnych przed samowolą sądów, sądy rozbroił, czyniąc z sędziów automaty dostosowania kazuistycznych i przepelnionych definicjami kodeksów, które wszystko chciały zgóry przewidywać i otaksować.

Kierunek klasyczny, pomimo jego olbrzymich zasług dla nauki prawa karnego, okazał się bezsilnym w walce z przestępczością i musiał ustąpić szereg swoich pozycji na rzecz t. z. kierunku „modernistycznego“, którego lewe skrzydło wpadło znów w inną krańcowość, bo całkowicie poświęciło jednostkę idei ochrony społecznej.

Polski Kodeks Karny nie poszedł ani po linii krańcowego klasycyzmu, ani po linii krańcowego modernizmu. Wzorem najnowszych projektów zachodnich, wybrał t. z. „unitaryzm“ (od wyrazu „unir“—łączyć), poszukujący linii przekątnej pomiędzy ochroną społeczną i ochroną jednostki. Łagodny dla przestępców przypadkowych lub działających w afekcie, pro-

jekt ten w imię ochrony społecznej jest surowy dla recydywistów, przestępców zawodowych i nałogowych. W celu walki z nimi oraz z przestępcami o zmniejszonej poczytalności, alkoholikami i mającymi wstręt do pracy Kodeks Polski, obok kar, wprowadza środki zapobiegające, jak umieszczenie, po odbyciu kary, w zakładach dla niepoprawnych, w zakładach leczniczych i w domach pracy. Więzienie przeznaczają dla przestępców, potrzebujących środków dyscyplinarno-poprawczych, areszt zaś dla tych, co środków tych nie potrzebują.

By nie więzić ludzi, dla których kara pozbawienia wolności nie jest wskazana, Kodeks rozszerza instytucję zawieszenia kary i daje szerokie prawo stosowania grzywny, zamieniając ją z reguły nie na areszt, a na wykonanie pracy. Hołdując zasadzie swobodnego uznania sędziowskiego i indywidualizacji kary, zastępuje objektywizm klasyków subiektywizmem, na którym buduje, np., całkiem nowoczesną konstrukcję usiłowania. Uniezależniając dalej odpowiedzialność uczestników przestępstwa od tego, co zdołał sprawca główny, czyni każdego z nich odpowiedzialnym indywidualnie w granicach swego zamiaru. Uwalnia Kodeks i sądy od balastu drobnych wykroczeń, odstępując je administracji, z prawem ukaranego odwołania się do sądu, słowem, przyjmuje najnowsze zdobycze prawa karnego, unikając jednak zbyt śmiałych i niewypróbowanych eksperymentów.

Natomiast od klasyków przyjmuje pojęcia winy i kary, oznaczając jej najwyższy wymiar, którego sądowi przekroczyć niewolno, nie dopuszcza karania lub stosowania środków zabezpieczających bez sądu, karze tylko czyny zabronione w chwili ich spełnienia, słowem, pozostawia jednostce te wszystkie rękojmie, które nie kolidują z interesem społecznym.

Projekt Polskiego Kodeksu jest zwięzły (około 300 artykułów). Unika drobiazgowych definicji i wszelkiej kazuistyki. Pod względem techniki kodyfikacyjnej jest bez zarzutu.

Prof. Jamontt zalicza ów Kodeks, który dużo zyskał w Komisji Ministerjalnej pod względem uzgodnienia z potrzebami życia i ze wskazówkami praktyki sądowej, do najlepszych w Europie i stawia go wyżej od pokrewnych mu projektów austriackiego, niemieckiego i szwajcarskiego.

Prace Komisji Kodyfikacyjnej. We wrześniu i październiku r. ub. 1931 szereg projektów ustawodawczych Komisji Kodyfikacyjnej z zakresu ustawodawstwa kryminalnego (Kodeks Karny, Ustawa o Wykroczeniach, Ustawa, wprowadzająca Kodeks Karny i Ustawę o Wykroczeniach) zostały przesłane Panu Ministrowi Sprawiedliwości, — a po zbadaniu tych projektów przez specjalne Komisje, powołane przez Pana Ministra Sprawiedliwości, na posiedzeniu w dniu 9 marca r. b., zwołanem z inicjatywy Pana Ministra Sprawiedliwości i przy udziale właściwych przedstawicieli Komisji Kodyfikacyjnej, usta-

lono ostateczny tekst projektu Kodeksu Karnego w tej postaci w jakiej Rząd zamierza skierować projekt ten ku realizacji ustawodawczej. Ponieważ i Ustawa o wykroczeniach, jak i Ustawa wprowadcza, są już również gotowe, spodziewać się więc należy, że w najbliższych miesiącach urzeczywistnione zostanie *dzieło ujednostajnienia ustawodawstwa karnego na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej*. W ten sposób wspólnym wysiłkiem Komisji Kodyfikacyjnej i Ministerstwa Sprawiedliwości dobiega do końca jedna z największych i najtrudniejszych prac kodyfikacyjnych.

Drugim tworem ustawodawczym, któremu Komisja Kodyfikacyjna w r. b. przypisuje co do pilności jego wykończenia szczególne znaczenie—jest *projekt ustawy o cywilnem postępowaniu egzekucyjnem*, którego możliwie jaknajprędzej przekazanie Ministrowi Sprawiedliwości wiąże się ściśle z terminem styczniowym 1933 — wprowadzenia w życie Kodeksu Postępowania Cywilnego. Dlatego to projektuje się uchwalenie projektu i odesłanie go Panu Ministrowi Sprawiedliwości do dnia 1 lipca r. b.

Poza projektem ustawy o cywilnem postępowaniu egzekucyjnem, zaliczyć należy do prac kodyfikacyjnych, projektowanych do załatwienia trybem skróconym spraw szczególnie pilnych, *projekt prawa o zobowiązaniach*, którego szybkie wykończenie jest nieodzowne dla ustalenia określonych terminów przebiegu i końca prac w Komisji Kodyfikacyjnej nad projektem Kodeksu Handlowego. Projekt prawa o zobowiązaniach najpóźniej do końca roku 1932 złożony zostanie Panu Ministrowi Sprawiedliwości. Równocześnie, począwszy od roku budżetowo-sprawozdawczego 1932/33, w ciągu 18 miesięcy projektowane jest przez Sekcję prawa handlowego Komisji Kodyfikacyjnej ukończenie prac nad Kodeksem Handlowym, t. zn. do dnia 1 października 1933. Pozatem, w ramach lat 1932/33 i 1933/34 ukończone zostaną, według opracowanego planu, pozostałe prace Sekcji postępowania cywilnego, a mianowicie: *ustawa notarialna, postępowanie niesporne i ustawa upadłościowa wraz z ustawą, względnie działem o zapobieganiu upadłości*. Prace nad ustawą notarialną i postępowaniem niespornem są już w toku i zwłaszcza, opracowanie ustawy notarialnej jest już daleko posunięte.

Wreszcie, w zakresie ustawodawstwa cywilnego materialnego, wyżej omawiany dwuletni plan prac obejmuje: *prawo hipoteczne, małżeńskie majątkowe i opiekuńcze*. Prace nad prawem hipotecznem, a po części i prawem małżeńskim majątkowem, już są w toku, prawo zaś opiekuńcze będzie z kolei przedmiotem pracy w roku 1933/34.

Pozostaną zatem w czwartym 5-cioleciu działalności Komisji Kodyfikacyjnej do załatwienia bardzo skomplikowane co do swej treści i potrzeby studjów przygotowawczych: *prawo*

rzeczowe, prawo spadkowe i, z natury rzeczy, wymagająca uprzedniego opracowania wszystkich innych działów kodeksu cywilnego — *część ogólna tegoż kodeksu.*

Zjazd Prawników państw słowiańskich. 17 ub. m. w Bratisławie odbył się zjazd Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Prawników Państw Słowiańskich; obecnych było 75 delegatów. Uchwalono zwołać na jesieni 1933 r. Pierwszy Zjazd Praw. Pań. Słow. Uchwalono następujące tematy:

I. Prawo prywatne. Ujednostajnienie prawa o zobowiązaniach w Państwach Słowiańskich. Ujednostajnienie prawa małżeńskiego w państwach słowiańskich. Hipoteka na statki rzeczne.

II. Prawo handlowe i wekslowe. Jednakowe skorygowanie prawa wekslowego według konwencji w Genewie.

III. Procedura cywilna. Jednakowe skorygowanie przepisów o egzekucji i konkursie w prawodawstwach Państw Słowiańskich.

IV. Prawo karne. Karna odpowiedzialność za czyny, dokonane na rozkaz zwierzchnictwa. Potrzeba i zasięg ujednostajnienia prawa karnego w Państwach Słowiańskich. Czy potrzebny jest udział społeczeństwa w wymiarze sprawiedliwości w Państwach Słowiańskich.

V. Prawo publiczne. Ujednostajnienie zasad nabywania praw obywatelstwa w Państwach Słowiańskich. Administracyjne sądownictwo.

VI. Kwestje gospodarcze. Współpraca gospodarcza Państw Słowiańskich.

VII. Historja słowiańskiego Prawa. Instytut Społeczny historii prawa Słowiańskiego.

VIII. Prawo międzynarodowe. Ujednostajnienie prawa międzynarodowego prywatnego i procesualnego w Państwach Słowiańskich.

IX. Prawo kościelne. Stosunek Kościoła do Państwa w Państwach Słowiańskich.

Uchwalono regulamin, porządek obrad, odznakę i składkę za udział w Zjeździe (50 kor. czeskich). Prezydjum polecono prosić związki, które nie wzięły udziału w Organizacyjnym Zjeździe, żeby mianowały swoich przedstawicieli. Polecono wydać prawniczy słownik słowiański, i spróbować wydawania Międzynarodowego Zwiastuna Prawniczego Państw Słowiańskich. Polecono pracować w Państwach Słowiańskich w kwestjach, dotyczących unifikacji prawodawstwa w Państwach Słowiańskich, urządzać wystawy czasopism prawniczych i zorganizować między państwową ich wymianę.

Członkowie Zjazdu Organiz. byli gorąco przyjmowani przez władze i społeczeństwo w Bratisławie.

WOKANDA

spraw, wyznaczonych na posiedzenie jawne Izby Pierwszej Sądu Najwyższego.

Na dzień 2 maja 1932 r. o g. 10 rano.

Nr.
porz. Nr.
spr.

S P R A W Y:

1. 2057/31. Lipy Klepfisza p-ko Rubinowi Lejzerukowi i in. o unieważnienie umów z dn. 7 i 8 lipca 1922 r. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 433/31. Stefana Suszczewicza i in. p-ko Albrechtowi Radziwiłłowi o przyznanie prawa wjazdu do lasów. Referent: Sędzia W. Świącicki.
3. 3017/31. Stefana Kreczmara p-ko Stowarzyszeniu Prywatnej Szkoły Średniej im. A. Kreczmara o 11.069 zł. 12 gr. Referent: Sędzia W. Łukasiewicz.
4. 392/32. Pow. Kasy Chorych w Lubartowie z Maksymiljanem Szulcem o 4.800 zł. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 1758/31. Teodora Bruckiego i in. p-ko Karolowi Radziwiłłowi o przyznanie korzystania z lasów. Referent: Sędzia W. Świącicki.
6. 2276/31. Teresy Rejzemanowej p-ko Abramowi Chaszynowi o eksmisję. Referent: Sędzia W. Łukasiewicz.
7. 1906/31. Władysława Pupko p-ko Hipolitowi Korwin-Milewskiemu o zobowiązanie do wykonania układu pojednawczego. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
8. 218/32. Rywki Kacnelinbejm i in. p-ko Domowi Modlitwy „Bez Gaknejsis Perłow“ w Stolinie o eksmisję. Referent: Sędzia W. Świącicki.
9. 400/32. Magistratu m. Pabjanic z f. „Philipp Holmann Aktiengesellschaft“ o 4.000 dol. z akcji wzaj. pozw. o 5000 dol. Referent: Sędzia W. Łukasiewicz.
10. 472/32. Olimpi-Jewłapi Doroszczukowej p-ko Jewdokji Paszniukowej i in. o ziemię. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 305/32. Józefa Piławskiego p-ko Sorze Judelewiczowej o eksmisję z placu i domu. Referent: Sędzia W. Świącicki.
12. 2043/31. Dawida Kaca z Fajwem Grawiczem o 905 zł. Referent: Sędzia W. Łukasiewicz.
13. 2010/31. Aleksandra Bobko z Andrzejem Bobko o przyznanie prawa własności do spadku. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 344/32. Aleksandra Krawczyka i in. z Franciszkiem i Katarzyną małż. Blukacz o 463 zł. 30 gr. Referent: Sędzia W. Świącicki.
15. 2610/31. Urzędu Gminy Zagórze z Julianem Zarzeckim o 2.550 zł. 96 gr. Referent: Sędzia W. Łukasiewicz.
16. 2867/31. Ouzera Najfelda, opiek. nad mien. zm. Lejzera Najfelda z f. „Lebiedziewski Młyn i Tartak Parowy“ o wydanie tyt. wyk. od wyroku Sądu Polubownego. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.

Na dzień 10 maja 1932 r. o godz. 10 rano.

S P R A W Y

1. 198/32. Dawida i Mojżesza Rauffów z Marią Szenfeldową o 5000 zł. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
2. 2346/31. Zofji Stankiewiczowej i in. p-ko Barbarze Bielawskiej o unieważnienie testamentu. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
3. 1950/31. Firmy „Handel i Przemysł Mięсны J. Nikoniuk i Ska“ w Warszawie ze Skarbem Państwa o uznanie umowy z dn. 30/1-23

- r. za rozwiązaną oraz o 30.252 zł. 40 gr. Referent: Sędzia W. Świącicki.
4. 2696/31. Bolesława Wiórka p-ko Lejbusiowi Fajgenbłatowi o komorne i eksmisję. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
 5. 2046/31. Albiny Werdowej i in. z Sabinem Zalcmanem o łąkę. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
 6. 2283/31. Arona-Szoela Pfeffera p-ko Stefanji Kamińskiej i in. o wpisanie do hipoteki. Referent: Sędzia W. Świącicki.
 7. 352/32. Józefa Karasia z Anną Karygą o alimenty. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
 8. 2108/31. Jankła Diner a p-ko Michałowi Fajnsztejnowi o należność z weksli. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
 9. 2047/31. Szlomy i Fajgi małż. Juchnowieckich p-ko Lei Juchnowieckiej i in. o prawo własności do placu i piwnicy. Referent: Sędzia W. Świącicki.
 10. 2690/31. Konstantego Szarewicz a z Ksenją Jefimowicz o alimenty. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
 11. 2019/31. Bartłomieja Lewczuka p-ko Tomaszowi Lewczukowi o spadek. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
 12. 419/32. Zenona Bachmuckiego, kurat. nad maj. zagin. Piotra Kartaszewa p-ko Aleksandrowi Butwiłowskiemu o plac. Referent: Sędzia W. Świącicki.
 13. 2244/31. Firmy „Elbor” Sp. Akc. oraz in. p-ko Rochowi Dukielskiemu o eksmisję. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
 14. 2028/31. Stefana Prokopuka z Ksenją Prokopuk i in. o krowę z cielakiem. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
 15. 2068/31. Stanisławy Szczuczko p-ko funduszowi zm. Adolfa Kurkula i in. o alimenty. Referent: Sędzia W. Świącicki.

Na dzień 11 maja 1932 r. o godz. 10 rano.

S P R A W Y

1. 265/32. Skarbu Państwa z Julją Barcińską i in.. o 48.000 zł. Referent: Sędzia B. Wermiński.
2. 1951/31. Stefana Bołtrukiewicza i in. p-ko Ignacemu Bołtrukiewiczowi o przyznanie prawa własności do spadku. Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 133/32. Suchera i Perli małż. Wachmanów p-ko Skarbowi Państwa o 11.077 zł. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 3018/31. Skarbu Państwa z Franciszkiem Perkowskim o 2.000 zł. Referent: Sędzia B. Wermiński.
5. 2030/31. Dawida Kaca i in. z Boruchem Sawczyckim o 90 dol. Referent: Sędzia S. Suryn.
6. 2020/31. Gromady wsi Łuplanka p-ko Gromadzie wsi Leonowicze o przywrócenie zakłóconego posiadania. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
7. 1993/31. Gustawa Fröhlicha z Jadwigą Swiderko o wyłączenie z nieprawnego posiadania ziemi. Referent: Sędzia B. Wermiński.
8. 1964/31. Eudokji i Mikołaja Biegów p-ko Oksenji Demczuk o przywrócenie zakłóconego posiadania ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
9. 2003/31. Demjana Korszaka i in. p-ko Oldze Korszak i in. o podział majątku. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
10. 325/32. Dymitra Jakobczuka p-ko Bazylemu Mielniczukowi i in. o ziemię. Referent: Sędzia B. Wermiński.
11. 1963/31. Teodozji i Iwana Gliniuków p-ko Oksenji Demczuk o przywrócenie zakłóc. posiadania ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
12. 232/32. Żyd. Szkoły Modlitwy dorożkarzy ciężarowych i „Chaj-Odom” p-ko Ernestowi Wellerowi o prawo własności do placu. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.

13. 182/32. Jana Trojanowskiego p-ko Janowi Orzeszko, kurat. nad mien. nieob. Mikołaja Antonowicza o przyznanie prawa własności do ziemi. Referent: Sędzia B. Werwiński.
11. 1962/31. Darji i Denisa Demczuków p-ko Oksenji Demczuk o przywrócenie zakłócon. posiad. ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
15. 2038/31. Joela i Lei Grynwaldów p-ko Dawidowi Kacowi o 670 zł. z 0/00. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
16. 1029/28. Michała Króla p-ko Marcelemu Wileckiemu o 324 zł. 64 gr. Referent: Sędzia B. Werwiński.

Na dzień 17 maja 1932 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y:

1. 2609/31. Władysława Markiewiczza p-ko Michałowi Pronczukowi i in. o prawo własności do ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 3083/31. Nadziei Sosnowskiej p-ko Mikołajowi Kuźmiczowi, opiek. niel. Michała Sawosza, o przyznanie prawa do części maj. spadkowej Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 386/32. Jakóba Patta p-ko Zalmanowi Dancygierowi o 3,540 zł. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
4. 1976/31. Michała Michałowskiego p-ko Pawłowi Jakubieckiemu o przyznanie prawa własności. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2026/31. Stefana Seweryńczyka p-ko Jakóbowi Seweryńczykowi o przyznanie prawa własności do ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
6. 2124/31. Zygmunta Kurnatowskiego p-ko Bankowi Związku Spółek Zarobkowych o 453 zł. 60 gr. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
7. 2061/31. Jewticha Samorodiuka p-ko Jakimowi Samorodiukowi i in. o wspólne posiadanie. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
8. 1991/31. Pelagji Prokopczuk p-ko Aleksandrowi Prokopczukowi o przyznanie prawa do majątności spadkowej. Referent: Sędzia S. Suryn.
9. 177/32. Karola Tyrchy p-ko Franciszkowi Czyżew kiemu o 3,917 zł. 02 groszy. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
10. 2069/31. Franciszka Zapolskiego ze Stefanją Zapolską i in. o spadek. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 1977/ 1. Kazimierza Giesajtisa p-ko Annie Sakowiczowej o 758 zł. 25 gr. Referent: Sędzia S. Suryn.
12. 2465/31. Magistratu m. st. Warszawy z Anną Więckówną o 3,006 zł. 75 groszy. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
13. 2065/31. Epifana Monczaka p-ko f. „Zimand i Thorn“ Tartak Parowy w Kiwerca h o 1,113 zł. 94 gr. za pracę. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 1968/31. Marka i Cyryła Korniejczuków z Eugenją Matwiejczuk o wykonanie umowy. Referent: Sędzia S. Suryn.
15. 2191/31. Albrechta-Juljusza Beutlera p-ko Janowi Doroszewiczowi o 99 zł. 59 gr. i eksmisję. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.

Na dzień 23 maja 1932 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y

1. 2067/31. Izraela i Zundla Churginów p-ko Władysławowi Buttowt-Andrzejkowiczowi o komorne. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 2271/31. Konstantego Chwojnickiego i in. z Marją Żytkową o przyznanie prawa własności do spadku. Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 2374/31. Stanisława i Józefu małż. Szymańskich z Pawłem Goldsteinem o eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.

4. 419/32. Anny Horbatowskiej osob. i jako opiek. nad mien. niel. Wandy Horbatowskiej p-ko Józefowi Horbatowskiemu, osob. i jako opiek. nad mien. zm. A. Horbatowskiej o przyznanie prawa do połowy majątn. spadk. i domu miesz. Referent: Sędzia: W. Kondratowicz.
5. 1980/31. Ignacego i Michała Bojarojców vel Bojarowiczów z Władysławem Ściepuro o spadek. Referent: Sędzia S. Suryn.
6. 170/32. Ludwika Zawadzkiego z Alterem Mincem o eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.
7. 2239/31. Zygmunta Rojeckiego p-ko firmie „Sitkówka” Kamieniołomy i Piece Wapienne o 3.025 zł. 86 gr. Referent: Sędzia. W. Kondratowicz.
8. 2029/31. Sergjusza Olesiuka z Marją Łyszczynską-Trojekurową o prawo własności do $\frac{3}{4}$ dz. ziemi i 3 dz. łąki. Referent: Sędzia S. Suryn.
9. 2336/31. Bolesława Lewandowskiego z Franciszkiem Stasiakiem o 186 zł. 20 gr. i eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.
10. 2040/31. Teodozego Czykiły p-ko Małoryckiej Gminie Wiejskiej o 815 zł. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 1979/31. Moniki Jakubowskiej p-ko Józefowi i Zofji Leszczewskim o 305 zł. Referent: Sędzia S. Suryn.
12. 175/32. Zygmunta Rojeckiego p-ko firmie „Sitkówka” o 405 zł. Referent: Sędzia J. Jurecki.
13. 2107/31. Anastazji i Józefa Lisowskich p-ko Stefanowi Żurkiewiczowi o rozwiązanie umowy i wyłąc. z posiad. pozw. działki ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 1995/31. Sergjusza i Anny Gasparowiczów z Filipem Gasparowiczem o przywrócenie zakładon. posiadania. Referent: Sędzia S. Suryn.
15. 2365/31. Rozalji Zalbachowej i in. z Janem Małatyńskim o 2.214 zł. i eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.

Na dzień 31 maja 1932 r. o godz. 10 rano.

S P R A W Y

1. 2211/31. Konstantego i Wincentego Jagi-Inickich z Julianem Jag elnickim o przyznanie prawa wspólnej własności do ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
2. 2617/31. Anny Templin i in. z Amalią Jabsową i in. o podział majątku. Referent: Sędzia J. Jurecki.
3. 2207/31. Mikona Daciuka z Sebastianem Daciukiem o podział majątku. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 1909/31. Ewy Kal p-ko Afanazemu Korolowi o wyłączenie z posiadania łąki. Referent: Sędzia S. Suryn.
5. 2767/31. Franciszka i Jadwigi małż. Izdebskich z Józefem Strusem o podział spadku. Referent: Sędzia J. Jurecki.
6. 2327/31. Heleny Piotrowiczowej p-ko Aleksandrowi Bohdanowiczowi i in. o przyznanie prawa własności do nieruchomości. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
7. 2088/31. Tauby Kapłan-Kapstrom p-ko Catełowi Todowi o eksmisję. Referent: Sędzia S. Suryn.
8. 2616/31. Heleny Czopek i in. o podział majątku po Andrzeju Pawliku. Referent: Sędzia J. Jurecki.
9. 2063/31. Chotyny Niegładiukowej i in. z opieką nad maj. niel. Łucją i in. Niegładiukami i in. o przywrócenie zakładon. posiadania ziemi. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
10. 2032/31. Marji Miszczuk, kurat. nad mien. nieob. Emeljana Tyszko p-ko Spirydonowi Tyszko o prawo własności. Referent: Sędzia S. Suryn.
11. 2505/31. Józefy Kolenko p-ko Chaimowi Sieradzkowskiemu i in. o 301 zł. Referent: Sędzia J. Jurecki.

12. 2169/31. Antoniego Grodzkiego p-ko Bołsławowi Grodzkiemu o przyznanie prawa własności do nieruchomości. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
13. 2971/31. Ewy Kal p-ko Bazylemu Korolowi i in. o prawo własności. Referent: Sędzia S. Suryn.
14. 2772/31. Wincentego Ostatka o podział spadku po J. i M. małż. Ostatkach. Referent: Sędzia J. Jurecki.
15. 2287/31. Konstancji Jaroczowej p-ko Marcinowi Szczawińskiemu i in. o własność nieruchomą. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.

OBWIESZCZENIE.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 16 sierpnia 1932 roku.

1. Nieruchomość w mieście Oszmianie przy ulicy Piłsudskiego pod Nr. 27-a o powierzchni 627 mtr. kw., należąca do Orela Sołoducha Nr. Hip. 15033.
2. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicach Ad. Mickiewicza i 3-go Maja pod Nr. 34, o powierzchni 300 sążni kw. należąca do Heleny Wagnerowej Nr. Hip. 15011.
3. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Jasnej pod Nr. 41, o powierzchni 829,19 mtr. kw., nabyta przez Włodzimierza Sieleninowa od Katarzyny Chatchowej. Nr. Hip. 15047.
4. Działka ziemi pod nazwą „Antonowo“ w gminie Kucewickiej, powiecie Oszmiańskim, o powierzchni 29 dzies. należąca do Apolinarego Stankiewicza. Nr. Hip. 15007.
5. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Niedźwiedziej pod Nr. 18 o powierzchni 212,76 sążni kw. nabyta przez Szlomę i Mowszę Bengisów od Stanisława Filipowicza. Nr. Hip. 15008.
6. Nieruchomość w mieście Oszmianie przy ulicy Sadowej pod Nr. 12, o powierzchni 14 sążni kw. długości i 13 sąż. kw. szerokości, należąca do Sory Sołoducho. Nr. Hip. 15011.
7. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicach Nowogródzkiej i Archaniełskiej pod Nr. 45/36, o powierzchni 135 sąż. kw. należąca do Benjamina Icki Sołecznickiego. Nr. Hip. 15015.
8. Folwark Dąbrowszczyzna w gminie Rudomińskiej, powiecie Wileńsko-Trockim, o powierzchni około 60 dzies., należąca do Anny Modzelewskiej. Nr. Hip. 15016.
9. Działka gruntu pod nazwą „Morgi“ ze składu folw. Jurszany i Pogiry w gminie Połańskiej, powiecie Oszmiańskim, o powierzchni 10,50 dzies. czyli 11,59 ha, należąca do Pawła Baryłowicza. Nr. Hip. 15017.
10. Nieruchomość w mieście Wilnie przy zbiegu ulic Nowogródzkiej i Koziej pod Nr. Nr. 81/46, o powierzchni 380 sąż. kw. należąca do Basi Zinemanej. Nr. Hip. 15018.
11. Nieruchomość w mieście Wilnie przy zb. ulic Gedyminowskiej pod Nr. 14 i Litewskiej pod Nr. 23 i Sosnowej pod Nr. 24 o powierzchni 2103,92 mtr. kw. należąca do Józefy Mintowt-Czyżowej. Nr. Hip. 15022.
12. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Jasnej Nr. 9/11 o powierzchni 2686 mtr. kw. należąca do Jakóba Wygodzkiego. Nr. Hip. 15030.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarii Wydziału Hipotecznego w Wilnie, Gmach Sądów, ul. Mickiewicza Nr. 36, pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 150 Ust. Hip. z roku 1919.

Wilno, dn. 21 kwietnia 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny (—) *L. Sumorok*

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 16 sierpnia 1932 roku.

1. Jezioro Szymieź vel Syrwich, w gm Kobylnickiej, pow. Postawskim, powierzchni wraz z wyspą 67 ha 7500 mtr. kw. należące do Państwa Polskiego. Nr. Hip. 5116/B.
2. Grunty pocerkiewne w Racewiczach, w gm. Wojstomskiej, pow. Wilejskim, powierzchni 100,78 ha, przejęte na własność Państwa Polskiego od cerkwi prawosławnej Racewickiej. Nr. Hip. 5126/B.
3. Folwark Ponizie, w gm. Bienickiej, pow. Mołodeckim, powierzchni w/g decyzji Sądu Okręgowego w Wilnie 17 ha 1356 mtr. kw. a w/g planu 17 ha 1356 mtr. kw. należący do Heleny Talkowskiej. Nr. Hip. 5127/B.
4. Nieruchomość w m ku Rymszanach, pow. Braśławskiego przy ul. Widzkiej pod Nr. 55, powierzchni 46 mtr. szerokości i 112 mtr. długości, nabyta przez Chaję Glot od Mowszy Glota vel Glota. Nr. Hip. 5129/B.
5. Działka nadziałowa we wsi Werenki pod Nr. gruntowym 2412, w gm. Kobylnickiej pow. Postawskim, powierzchni 2-¹/₃ dzies. nabyta przez Kazimierza Kozłowskiego od Wiktorji i Józefy Kołowskich. Nr. Hip. 5133/B.
6. Nieruchomość w m-ku Braśławiu przy ul. Piłsudskiego pod Nr. 84, powierzchni 482 sąż. kw. nabyta przez Izraela-Szepszela Dejca od Załmana Ulmana. Nr. Hip. 5134/B.
7. Osada włościańska nadziałowa we wsi Stanisławce, w gm. Wołkołackiej, pow. Postawskim, powierzchni 11,40 dzies. nabyta przez Władysława Podreza od Jana Maciuszonka. Nr. Hip. 5135/B.
8. Osada nadziałowa we wsi Szuściście w gm. Kobylnickiej, pow. Postawskim powierzchni 6 dzies., nabyta przez Tadeusza Szyszło od Edwarda, Fabjana, Felicji i Zofji Szyszłów. Nr. Hip. 5136/B.
9. Działka nadziałowa we wsi Worochi, w gm. Hrudzowskiej pow. Postawskim, powierzchni około 1 dzies., nabyta przez Stefana Żuka od Michała Żuka. Nr. Hip. 5138/B.
10. Folwark Horodyszczce Kościelne w gm. Kołowickiej pow. Wilejskim, powierzchni 138 ha 8836 mtr. kw. należąca do Rzymsko-Katolickiego Kościoła Parafjalnego pod wezwaniem Krzyża Św., w Wilejce. Nr. Hip. 5139/B.
11. Folwark Myszkowszczyzna, gm. Miadziolskiej, pow. Postawskim, powierzchni w/g planu 67 ha 1568 mtr. kw. przysądzony Alfredowi Wojciechowskiemu od Zygmunta Kamieńskiego. Nr. Hip. 5148/B.
12. Działka z puszczy Hołubiskiej oznaczona na planie literą „C” w gm. Dokszyckiej pow. Dziśnieńskim dawniej Duniłowickim, powierzchni 38 ha 2202 mtr. kw. należąca do Bronisława Crozdowicza. Nr. Hip. 5711.
13. Folwark Alchimowszczyzna w gm. Hołubickiej, pow. Dziśnieńskim, powierzchni 160 ha 8590 mtr. kw. należący do Władysława Łozdowskiego na mocy przedawnienia. Nr. Hip. 5151/B.
14. Zaścianek Góra w gm. Słobódzkiej, pow. Braśławskim, powierzchni 30 ha 4006 mtr. kw. należący do Aliny Orzechowej no mocy przedawnienia. Nr. Hip. 5137/B.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego w Wilnie, Gmach Sądów ul. Mickiewicza Nr. 36, pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 Ust. Hip. z roku 1919.

Wilno, dnia 25 kwietnia 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny (—) *J. Borkowski.*

Wydział Hipoteczny Wydziału Zamiejscowego w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

na dzień 15 sierpnia 1932 roku.

1. Folwark Lucynka vel Ludwinów w gm. Pierszajskiej, pow. Wołyńskim, ogólnej powierzchni 176 dzies. 178 sążni kwadr., składający się z trzech części: 1) fundum folwarku o obszarze 48 dzies., należące do Kazimierza-Witolda Osipowicza, Walerji Osipowicz, Marji Osipowicz i Wandy Krzyżańskiej; 2) uroczysko Pustosz powierzchni 66 dzies. 1250 sążni kwadr., należące do Eugenji Bądżyńskiej; 3) uroczysko Pasieki, powierzchni 49 dzies. 400 sążni kwadr., należące do Jadwigi Osipowiczowej, Władysława, Bolesława i Waclawa Bądżyńskich, Walerji i Marji Osipowiczówien oraz Wandy Krzyżańskiej, jako spadkobierców zmarłego Mikołaja Osipowicza Nr. H. 166/11587.
2. Nieruchomość w miasteczku Iwe przy ul. Rynek pod Nr. 67. 68. 69 w powiecie Lidzkim powierzchni po dokonaniu scalenia 1234 metr. kw., należąca do Chysi Bakszt, otrzymana w drodze spadku po Chanie-Sorze Icko Nr. H. 2491.
3. Osada nadziałowa we wsi Tokary gm. Lidzkiej pow. Lidzkim, powierzchni około 4 dzies., nabyta przez Ant. niego Niekrasza i Ludwikę Chodyko od Bernarda Żuka Nr. H. 2533.
4. Osada nadziałowa we wsi Zaprudnie Małe pod Nr. 1064 w gminie Zabrzesckiej, powiecie Wołyńskim, składająca się z czterech działek (sznurów) łącznej powierzchni 1 dzies., należąca do Józefa Bartosza, otrzymana w drodze spadku od Maksyma Bartosza Nr. H. 2534.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarii Wydziału Hipotecznego w Lidzie, ulica Suwalska Nr. 74 pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 Ust. Hip. z roku 1919.

Pisarz Hipoteczny
przy Wydziale Hipotecznym Wydziału Zamiejscowego
w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie.

(—) *K. Kontowtt.*

Wydział Hipoteczny w Brześciu nad Bugiem Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

na dzień 15 wrzesnia 1932 r.

- 1/5472. Nieruchomość w Brześciu n/B. przy ul. Szerokiej pod Nr. 139 powierzchni 345 mtr. kw. należąca do Tewji Jelina;
- 2/5477. Nieruchomość w Brześciu n/B. przy ul. Strzeleckiej pod Nr. 23 powierzchni 1179 mtr. kw., nabyta przez Franciszka i Annę małż. Niemińskich od Stanisława Wyczółkowskiego;
- 3/5478. Obszar scaleni w wsi Ossa gminy Dywin pow. Kobryń powierzchni 444 ha 4805 mtr. kw.;
- 4/5479. Nieruchomość w Brześciu n/B. przy ul. Dąbrowskiego Nr. 36 powierzchni 2658 mtr. kw. należąca do Lubowi Brawerman w $\frac{3}{14}$ częściach, do Izraela Brawermana w $\frac{3}{14}$ częściach i do Fani vel Fejgi-Mendli Brawerman w $\frac{8}{14}$ częściach jako nabyta w spadku po zmarłym Josifie Brawermanie i od Arona Brawermana;

- 5/5484. Nieruchomość w Brześciu n/B. na Grajewskim przedmieściu w uroczysku „Żabie Błoto” przy ul. Przejazd Nr. 3 powierzchni 3508 mtr. kw. nabyta przez Stanisława i Helenę małż. Zychowiczów od Aleksandry Łobacewiczowej;
- 6/5485. Nieruchomość w Brześciu n/B. na Grajewskim przedmieściu w uroczysku „Żabie Błoto” przy ul. Przejazd Nr. 1 powierzchni 3859 mtr. kw. nabyta przez Zygmunta i Stanisławę małż. Madej od Aleksandry Łobacewiczowej.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji.

Brześć n/B., dnia 21 kwietnia 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny (—) *Leopold Dmowski.*

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwsiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 6 sierpnia 1932 roku.

- 1/7688. Działka łąkowa Nr. 165 w urocz. „Trybuch” z maj. Krystynowo vel Łopatino, w gm. Lemieszewicze, pow. pińskim, o powierzchni około 2 ha 1856 mtr. kw. nabyta przez Karpa Hapończyka od Filipa Szulzyka.
- 2/7691. Działka gruntowa w urocz. „Bobowiszczę” z maj. Nowe-Bereżne, w gm. i pow. Stoln, o powierzchni około 25 ha 8740 mtr. kw. nabyta przez Stefana Wasieczko od Aleksandra Bruckiego.
- 3/7730. Nieruchomość w Pińsku przy ul. Jasioldowskiej Nr. 24, dawniej 19 o powierzchni 495,70 mtr. kw. nabyta przez Abrama Ziniuka od Mendla Liwszyca.
- 4/1800/888. Część maj. ziem. Obrowo lit. „A” z folwarkiem Parszewicze — reszta w gm. Brodnica, pow. pińskim, o powierzchni 602 ha 398) mtr. kw. przejęta na własność Skarbu Państwa z posiadania Mikołaja Gusiewa.
- 5/7771. Działka ziemi ornej i łąkowej z większej działki w uroczyskach „Ośrodek”, „Rucko” i „Łuzok”, przy kolonji Jakowlewo, w gm. Drohiczyn, pow. drohiczyńskim, o powierzchni 2 ha 2819 mtr. kw. nabyta przez Wasyla Fiedinkowicza od Sruła Lwa.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji.

Pińsk, dnia 19 kwietnia 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny (—) *S. Kwiatkowski.*

Z RADY ADWOKACKIEJ W WILNIE. OBWIESZCZENIE.

Rada Adwokacka w Wilnie ogłasza niniejszem, że zgłosili się do Rady następujący petenci:

O wpisanie na listę adwokatów:

1) **Cholewa Jan** — były Sędzia Grodzki w Szczuczynie, zam. w Szczuczynie koło Lidy, z siedzibą w Szczuczynie.

O wpisanie na listę aplikantów adwokackich:

- 1) **Acht Szymon** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Pińsku, zam. w Pińsku przy ul. Dominikańskiej Nr. 70, z siedzibą w Pińsku.
- 2) **Altszulerówna Ruchoma** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okr. w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Piwnej Nr. 6/7, z siedzibą w Wilnie.
- 3) **Baławiński-Orleninow Anatol** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie, przy ul. Konarskiego Nr. 8 m. 4, z siedzibą w Wilnie.
- 4) **Błasbałg Karol** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Pińsku, zam. w Pińsku, plac Poniatowskiego Nr. 6, z siedzibą w Pińsku.
- 5) **Czarnous Stanisław** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. 3 Maja Nr. 11 m. 6, z siedzibą w Wilnie.
- 6) **Hoch Mateusz** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Pińsku, zam. w Pińsku, plac Poniatowskiego Nr. 6, z siedzibą w Pińsku.
- 7) **Glicensztajn Szymon** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Grodnie, zam. w Grodnie przy ul. Hoowera Nr. 5, z siedzibą w Grodnie.
- 8) **Rak Jan** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Śt. Jakubskiej Nr. 16 m. 7, z siedzibą w Wilnie.
- 9) **Wojewódzka Jadwiga** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Zamkowej Nr. 18 m. 19, z siedzibą w Wilnie.
- 10) **Zawadzka-Iszorowa Stanisława** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie, przy ul. Ofiarnej Nr. 2 m. 14, z siedzibą w Wilnie.

TREŚĆ: L. Kulikowski.—*Prawo łaski*. Str. 128 Aleksander Achmatowicz — *Zastaw towarów w Domach Bankowych na Kresach Wschodnich*. Str. 132. *Przegląd ustawodawstwa*. Str. 137. *Orzecznictwo cywilne* Str. 142. *Kronika*. Str. 148. *Wokanda*. Str. 152. *Obwieszczenia*. Str. 156. *Z Rady Adwokackiej*. Str. 159.

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. Franciszek Bossowski, Profesor U.S.B. *Aleksander Jodziewicz*, Sędzia Sądu Apelacyjnego. *Olgiere Kryczyński*, Wice-prokurator Sądu Apelacyjnego. *Kazimierz Petruszewicz*, Adwokat. *Bronisław Olechnowicz*, Adwokat. *Dr. Halina Zasztowt-Sukiennicka*, Adwokat.

Nowa książka.

Prof. E. Waškowski. Podręcznik procesu cywilnego. Zwięzły wykład nowej procedury cywilnej polskiej. Cena 10 złotych. Sprowadzający od autora (Wilno, Wielka 17) nie opłacają kosztów przesyłki.

Wydawca — STANISŁAW BAGIŃSKI
Redaktor Odpowiedzialny — BRONISŁAW OLECHNOWICZ.

Drukarnia „ZORZA“ Wilno, Wileńska 15.